

Vloga in pomen zadružništva v narodnem gospodarstvu.

I. To vprašanje je ^{je vas} važno:

a/ Ideja pravega narodnega gospodarstva stopa vedno bolj v ospredje. Z drugimi besedami gre za podružabljenje gospodarstva, za to kako vse gospodarstvo postaviti v službo celote. (*gospodarstva po načrtu*)

Kakšno vlogo bo imelo pri tem zadružništvo? Nekateri menijo, ~~da je mogoče vse gospodarske, da vs e družabne življenje pozadružiti.~~

Zadružna ideja naj bi bila podlaga novega družabnega in gospodarskega reda. /Weber/ Zadružna država.

Drugi prisojajo zadružništvu sicer ožji pomen vendar menijo da bi bile mogoče vse gospodarstvo organizirati in preurediti na zadružni osnovi.

ideolog Konsumne države.
Najvažnejši med temi Francoz Charles Gide: Program konsumnega zadružništva: Odparava dobička, in vlada konsumentov; proizvodnja se v bodoče organizira po potrebah in ne radi dobička, vodstvo industrije preide iz rok kapitalistov v roke konsumentov. /II 390/

~~Seveda bomo videli da je to pretirano in enostransko. Moderno gospodarsko življenje je mnogo prebeč sestavljeno in različno, da bi se dalo enotno organizirati.~~

~~Tudi bi golo pozadruženje gospodarstva še ne pomenilo, da bi radi tega odpadli vsi tisti težki pro-~~
~~gospodarski in socialni problemi, ki nas danes tarejo.~~

~~Toda o vsem tem na koncu predavanja.~~

b/Druži razlog, zaradi katerega je vprašanje o vlogi in pomenu zadružništva v narodnem gospodarstvu bažno so težke
razmere, ki je vanje naše zadružništvo, zlasti kreditno zabredlo.

Tudi to dejstvo nas sili, da se natančneje ogledamo
kakšna je prava vloga in pomen zadružništva v nar, gospodarstvu.

II. Za pravilno presojo tega je najvažnejše pravilno
pojmovanje zadružništva. Vedeti moramo kaj je zadružništvo,
v čem je njegovo pravo bistvo.

Predvsem: Zadružništvo, ali bolje zadruga je zgolj po-
možna gospodarska ustanova, ki nima svojega lastnega gospo-
darskega cilja. Njen pravi namen je, pomagati članom v njihovem
zasebnem, pridobitnem ali potrošnem gospodarstvu.

zadruga je isto le prava in vsi dobri, misli pa se vedno [394]
Iz tako pojmovanega bistva zadrug sledijo kakor bomo
videli, tudi njegove gospodarske funkcije in njegov pomen.

Seveda se tudi "zadruga", ki segaje po svojem značaju
preko tega; toda te se zadruga le po imenu.

III. O narodno gospodarski vlogi in pomenu poedinih

III.0 narodno gospodarski vlogi in pomenu poedinih
vrst zadrugništva. II 391 uprav. [Revidirani redni] 391/1944

A/Produktivno zadrugništvo: Na prvi pogled bi človek pričakoval, da gre tej vrsti zadrugništva najvažnejša vloga, da ima največji pomen. (SP2)

Posebno v poljedelstvu in obrti, kjer je mnogo samosojnih gospodarsjev, se zdi, da je pravo podružabljenje gospodarstva brez produktivnih zadrug nemogoče.

vprav tu
V resnici/težave in razmeroma najmanj uspeha.

Še najboljše poljedelske zadruge. Tu gre samo za ozko področje, drugače ostane kmet samosojen gospodar.

Pri obrtnikih največja težava. Obrtnik, ki vstopi v zadrugo izgubi s tem v največji meri svoje samosojnost. Zato uspevajo te zadruge drugod in pri nas slabo. II 395. ~~1873xxx193x~~
~~xpissxxxixx~~

Nekoliko laže pri delavstvu. Delavec je tudi sicer popelnoma odvisen. Zato je laže dober zadrugar. Kroparska zadruga.

Seveda tudi tu nujnost težav, potreba sporazumevanja Mzdno razmerje ostane.

Največ zavisi od umske in moralne kvalifikacije.

Še manj si seveda ~~xxxxxxi~~ lahko mislimo, da bi mogle produktivne zadruge prevzeti velikansks industrijska podjetja

in druga taka podjetja oziroma bolje, da bi se ta podjetja organizirala in snovala v ~~zadrug~~ obliki zadrug.

Skratka: Produktivno združništvo ne more prevzeti vsega gospodarstva, Je pač lahko važen korektiv v njem.

V tem pogledu važna misel da se lahko ravno v obliki sindikalnih zadrug izvede postopna udeležba delavcev in nameščencev, seveda le kjer je to samo po sebi ~~magična~~ sploh mogoče. II 400 sl/

B/Konsumno združništvo:

~~II 394 xsk.~~

1/Naloga in značaj konsumnega združništva II 394

II 399

2/Obseg Konsumnega zadr. II 396 Razvojne možnosti /399

3/Meje konsumnega zadr. II 398.

4/Pomen konsumnega zadr. Možnost da se konsumenti organizirajo in v javnosti povzdignejo svoj glas. II 399

C/Kreditno združništvo: II 433

Za pravilno oceno vloge in pomena kreditnih zadrug važno, da so tudi te le pomožno gospodarske ustanove. II 433

IV ~~Sklep~~ Sklep

Združništvo je torej le ena, svojevrstna oblika gospodarskega življenja. O tem da bi vse gospodarstvo ali sploh vse žružabno življenje pozadružili, ne more biti govora.

Zalsti pa je prazno misliti ,da bi na ta način organizirano gospodarstvo služilo celoti. *Tudi v pravnem pojmovanju bi ostal in problem, ki nesrečno.*
Vsaka še tako popolna zadružna organizacija je namreč le enostranska zastopnica svojih udeležencev torej le ene skupine ljudi.

Tudi to, da smo vsi konsumeti, da spadamo vsaj glede najvažnejših življenjskih potrebščin vsi v isto skupino ne koristi mnoho. II 39e

Pač pa ima zadružništvo v drugem pogledu velevažen pomen za dobro in zadovoljivo ureditev modernega gospodarstva: II 389

1/Zadružništvo je samoupravna organizacija

2/Vzgojni pomen zadružništva.

Vendar ima pravo zadružništvo poleg navedeni funk-

cij